

Trebaju li nam međufakultetski ekumenski simpoziji?

ANTUN JAPUNDŽIĆ

Na tragu Drugoga vatikanskoga koncila, koji u dekretu o ekumenizmu *Unitatis redintegratio* ističe da je jedan od glavnih ciljeva koncila »promicati obnovu jedinstva među kršćanima«¹, djelovalo se u postkoncilskim godinama i na našim područjima. Stoga je vidljivo da se uslijed povijesnoga, nacionalnoga, političkoga i drugoga razdvajanja koje je prisutno među kršćanima na našim prostorima ipak nastojalo djelovati u ekumenskom duhu i raditi na promicanju obnove jedinstva među kršćanima na konkretne načine.

U tom smjeru je, među ostalim, i tadašnja Biskupska konferencija Jugoslavije objavila u Zagrebu 29. siječnja 1974. godine u izdanju Kršćanske sadašnjosti dokument *Pastirski poziv svim članovima Katoličke Crkve u Jugoslaviji na oživljavanje ekumenskog duha i nastojanja*² u kojem donosi konkretne prijedloge i mogućnosti ostvarivanja ekumenske suradnje na našim područjima. Tako kao prvi konkretniji plod toga poziva možemo promatrati i organiziranje i održavanje međufakultetskih ekumenskih simpozija.

Naime 1974. godine prvi put su se sastali teolozi s triju teoloških fakulteta i to s Pravoslavnoga bogoslovskega fakulteta iz Beograda te katoličkih bogoslovnih fakulteta iz Zagreba i iz Ljubljane. Hvalevrijedna je ta inicijativa katoličkih i pravoslavnih teologa koja je dovela do organiziranja i održavanja međufakultetskih ekumenskih simpozija na području bivše Jugoslavije, a na kojima su sudjelovali i protestantski teolozi. Spomenuti simpoziji započeli su se održavati u rujnu 1974. godine u Mariboru, a onda je uslijedio niz simpozija koji su se održavali svake druge godine sve do 1988. (1990.) i to u: Lovranu, Aranđelovcu, Ljubljani, Zagrebu, Studenici, Stični, Đakovu i Kaoni.

Na tim simpozijima sastajali su se, kako smo rekli, teolozi s naših područja koji su raspravljali o aktualnim temama kao što su: *Pastoralni problemi kršćana u Jugoslaviji, Evangelizacija u našem prostoru i vremenu, Crkva u suvremenom svijetu, Duhovnost na*

¹ DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Dekret o ekumenizmu »Unitatis redintegratio«, u: *ISTI, Dokumenti*, Zagreb, 72008., br. 1.

² Usp. BISKUPSKA KONFERENCIJA JUGOSLAVIJE, *Pastirski poziv svim članovima Katoličke Crkve u Jugoslaviji na oživljavanje ekumenskog duha i nastojanja*, Zagreb, 1974., br. 1-11.

našem tlu itd. Osim toga ti simpoziji bili su ozbiljan kontinuirani rad i konkretno zajedničko djelovanje na ekumenskom području i promišljanje o temama koje su se doticale svih kršćana na našim prostorima. Nadalje su simpoziji bili prilika za međusobno zbližavanje i upoznavanje teologa te zajedničko djelovanje na teološkim i pastoralnim inicijativama i pothvatima. Teološka promišljanja dovodila su također do ozbiljnijega i dubljega razmatranja kršćanske dimenzije i uloge kršćana u suvremenom svijetu.

Taj zajednički rad teologa i nastojanja oko organiziranja i održavanja tih simpozija prepoznali su mnogi sudionici i vrjednovali su to kao nešto što je dobro i što je potrebno i korisno na našim područjima. Uzmimo za primjer sudionike Petoga ekumenskoga simpozija koji je održan u Zagrebu 1982. godine na temu *Isus Krist – jedini Spasitelj svijeta*. Na tom je simpoziju dekan Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta u Zagrebu Celestin Tomić u svojoj pozdravnoj riječi, među ostalim, rekao: »Sastali smo se da pomognemo jedni drugima da više budemo ono što ispovijedamo, vjerni učenici Krista, sinovi Božji. Gdje se osobe susreću s Kristom, i međusobno se susreću. Krist ljude ne rastavlja, nego sami ljudi. Što više budemo Kristovi, bit ćemo više u ljubavi povezani.«³ Tadašnji dekan Pravoslavnoga bogoslovnoga fakulteta u Beogradu Pribislav Simić također je ocijenio pozitivnim održavanje tih simpozija ističući sljedeće: »smatram da su međufakultetski ekumenski simpozijumi neobično korisni. Želimo da se taj rad nastavi sa još većim uspehom«⁴, te nastavio: »vreme prolazi i ne treba da dozvolimo da nam ono izmakne, a da ne damo od sebe što Bog i naši vernici od nas očekuju.«⁵

Zasigurno da je već dosta vremena prošlo i možemo reći da je sazrelo vrijeme da se na temelju dosadašnjih dokumenata na ekumenskom području (*Direktorij za primjenu načela i normi o ekumenizmu, Enciklika o ekumenskom nastojanju Ut unum sint (Da budu jedno), Ekumenska povelja za rast suradnje među kršćanskim crkvama u Europi (Charta oecumenica)* itd.), kao i na temelju novonastale situacije, taj pastirski poziv biskupa Hrvatske biskupske konferencije sada *ponovno oživi* u novom poslijeratnom kontekstu i vremenu i okolnostima u kojima se susreću i žive kršćani na našim područjima te da se istaknu pastoralni naglasci konkretnoga ekumenskoga djelovanja u sadašnjosti i budućnosti.

U duhu ekumenskoga djelovanja spomenuli smo ovdje i jedan dokument koji nudi smjernice zajedničke suradnje u Europi, a to je *Ekumenska povelja za rast suradnje*

³ B. DUDA, J. FUČAK, A. REBIĆ, V. ZAGORAC (ur.), *Isus Krist – Jedini Spasitelj svijeta. Kako danas navijestiti spasenje?*, Zagreb, 1984., 10.

⁴ *Isto*, 13.

⁵ *Isto*.

među kršćanskim crkvama u Europi (*Charta oecumenica*) koja u broju 2 ističe: »Najvažnija zadaća Crkava u Europi jest zajednički naviještati evanđelje, riječju i djelom, radi spasenja svih ljudi. Naočigled mnogovrsne dezorijentiranosti, otuđenja od kršćanskih vrednota, ali i raznolike potrage za smislom kršćanke i kršćani su osobito pozvani svjedočiti svoju vjeru. Za to treba pojačanog zalaganja i izmjena iskustava u katehezi i pastoralu u lokalnim zajednicama.«⁶ Nije li vrijeme da se među kršćanima, pa onda i među kršćanskim teolozima, nađiđu različita politička opredjeljenja, nacionalne pripadnosti te da evandeoske i kršćanske vrjednote više i snažnije dođu do izražaja zajedničkim i udruženim teološkim i pastoralnim djelovanjem kršćana i kršćanskih teologa s naših prostora?

U tome smislu ostaje nam za promišljanje za sada neriješeno pitanje: Trebaju li nam međufakultetski ekumenski simpoziji koji bi bili zajedničko djelovanje i pravoslavnih i katoličkih, a onda i protestantskih teologa, što bi bilo na korist svih kršćana koji žive na našim prostorima?

⁶ VIJEĆE EUROPSKIH BISKUPSKIH KONFERENCIJA (CCEE), KONFERENCIJA EUROPSKIH CRKAVA (KEK), *Ekumenska povelja za rast suradnje među crkvama u Europi (Charta oecumenica)*, Zagreb, 2002., br. 2.